

На основу члана 37. Статута општине Босилеграда ("Сл.гл.Пчињског округа", бр.16/08 и 20/09) и („Сл.гл.Града Врања“, бр.45/13), члана 69. и 70. Закона о заштити животне средине („Сл.гл.РС“, бр.135/04, 36/09, 36/09-др.закон, 72/09-др.закон и 43/11-одлука УС и 14/16, 76/18 и 95/18-др.закон), члана 9. став 2. и члана 15. Закона о заштити ваздуха („Сл.гласник РС“ бр. 36/09, 10/13 и 26/21-др.закон), по прибављеној сагласности Министарства заштите животне средине Републике Србије бр. 353-01-00267/2023-03 од 25.04.2023.године, члана 6. и 7. Одлуке о изменама и допунама одлуке о накнади за заштиту и унапређивање животне средине на територији општине Босилеград („Сл.гл. Града Врања“, бр.17/13 и 8/15), члана 2. Одлуке о општинском већу општине Босилеград („Сл. гл. града Врања“ број: 8/19) и чл.60. Пословника о у Општинског већа Општине Босилеград ("Сл.гл.Града Врања", бр.10/18), Општинско веће општине Босилеград на седници одржаној дана 11.05.2023 године **доноси**

ПРОГРАМ КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД ЗА 2023. ГОДИНУ

I. ОСНОВЕ ПРОГРАМА

Овим Програмом успоставља се локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за период од 01. јануара 2023. године до 31. децембра 2023.године.

Програмом се одређује број и распоред мерних места, обим, врста и учесталост мерења нивоа загађујућих материја у ваздуху на територији општине Босилеград која припада територији Републике Србије, зони „Србија“, у складу са чланом 2. став 1. тачка 1. Уредбе о одређивању зона и агломерација („Службени гласник РС“, број 58/11 и 98/12).

Локације мерних места у локалној мрежи на територији општине Босилеград, њихов број и распоред, као и загађујуће материје које се прате на појединим мерним местима у локалној мрежи дате су у Табели.

Контрола нивоа загађујућих материја у ваздуху врши се индикативним мерењем на фиксном мерном месту у складу са прописом којим се уређују услови за мониторинг и захтеви квалитета ваздуха.

II. ЛОКАЛНА МРЕЖА МЕРНИХ МЕСТА

Локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха на територији општине Босилеград успоставља се овим програмом, а чини је мерно место за мерење:

II.1. Мерна места и динамика узорковања и мерења

1. Узорковање ваздуха ради утврђивања концентрације загађујућих материја вршиће се на територији општине и то:

- PM10,

Табела:

Ред бр.	Задужена институц.	Локација	Округ	φ (N) λ (E)	Н (m)	Тип	Загађујуће материје и Динамика (узорковање и мерења)
1.	Општинска управа општине Босилеград	Зграда општинске управе Босилеград - Ул.Георги Димитрова бр.82	ПЧ	42,501403 22,473305	719,00	Г	PM10 56 дана у току 24h (осам недеља равномерно распоређених у току једне године)

PM10 – суспендоване честице

Г - градски тип

φ(N) - северна географска ширина

λ(E) - источна географска дужина

Н(m) - надморска висина

III. ОБРАДА И АНАЛИЗА ПОДАТАКА И ИЗВЕШТАВАЊЕ О РЕЗУЛТАТИМА КОНТРОЛЕ КВАЛИТЕТА ВАЗДУХА

III.1. Обезбеђивање квалитета података

Мерења квалитета ваздуха, обраду и анализу података, проверу валидности резултата добијених мерењем и/или узимањем узорак и интерпретацију резултата врши овлашћена стручна организација која је акредитована као лабораторија за испитивање, односно која испуњава прописане услове за мерење свих наведених загађујућих материја и која је акредитована од стране АТС-а (поседује акредитоване методе мерења) и овлашћена је од стране министарства надлежног за послове заштите животне средине.

Стручна организација која врши мониторинг ваздуха стара се о примени адекватних метода испитивања, одржавању мерних места, мерних инструмената са пратећом опремом, опреме за пријем и пренос података ради обезбеђења захтева у погледу квалитета података који се користе за оцењивање квалитета ваздуха. Тумачење резултата испитивања врши се у складу са Законом о заштити ваздуха („Сл. гл. РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/2021-др.закон), Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гл. РС“, бр. 11/10, 75/10 и 63/13).

На основу вишегодишњих резултата мерења нивоа загађујућих материја, вршила би се анализа у циљу праћења просторне и временске расподеле загађујућих материја и утврђивање тренда концентрација одређених полутаната у ваздуху.

III.2. Редовно извештавање

Надлежни орган јединице локалне самоуправе ће месечне извештаје достављати Агенцији за заштиту животне средине, до 15. у месецу за претходни месец, а годишњи извештај најкасније 60 дана од дана истека календарске године за претходну годину и ове податке ће учинити доступним јавности и објавити их у средствима јавног информисања, електронским медијима, као и на својим веб-страницама.

„Годишњи извештај треба да садржи опис макролокације и микролокације за обављање фиксних мерења; документовани приказ мерних места и локација за узимање узорака; опис методологије мерења загађујућих материја из Програма; опис мерних уређаја помоћу којих се обављају мерења загађујућих материја из Програма; резултате мерења са приказом свих измерених дневних вредности концентрација загађујућих материја из Програма; дискусију резултата мерења са закључком.”

IV. Доношење планова квалитета ваздуха

На основу члана 31. Закона о заштити ваздуха, у зонама и агломерацијама у којима је ваздух треће категорије, односно када загађење ваздуха превазилази ефекте мера које се предузимају, односно када је угрожен капацитет животне средине или постоји стално загађење ваздуха на одређеном простору, надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да донесе План квалитета ваздуха са циљем да се постигну одговарајуће граничне вредности или циљне вредности утврђене Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл.гл. РС“,бр.11/10, 75/10 и 63/13). План се доноси на основу оцене стања квалитета ваздуха и обухвата све главне загађујуће материје и главне изворе загађивања ваздуха који су довели до загађења.

V. МЕРЕ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА

Реализација Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину обухвата две фазе:

I фаза – Достављање Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023 годину, надлежном министарству на сагласност, а након добијене сагласности Министарства наведени Програм ће се упитити на усвајања од стране Општинског већа општине Босилеград;

II фаза – Избор стручне организације, која је акредитована као лабораторија за испитивање, односно која испуњава прописане услове за мерење свих наведених загађујућих материја и која поседује овлашћење министарства надлежног за послове заштите животне средине, да врши мониторинг квалитета ваздуха.

VI. ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Мониторинг аерозагађења на мерним местима одређеним Програмом јединице локалне самоуправе финансираће се из средстава буџетског фонда за заштиту животне средине општине Босилеград.

VII. САГЛАСНОСТ НА ПРОГРАМ

У складу са чланом 15. став 4. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, бр. 36/09 10/13 и 26/21-др.закон) на овај Програм прибављена је сагласност Министарства заштите животне средине Републике Србије, број: 353-01-00267/2023-03 од 25.04.2023. године.

VIII. Даном ступања овог Програма, престаје да важи Програм контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2022/2023.год. објављен у („Сл.гласнику Града Врања“, бр.17/22).

IX. Овај Програм ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у «Службеном гласнику града Врања».

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ БОСИЛЕГРАД

Број:06-212-3/2023

У Босилеграду, дана 11.05.2023 год.

ПРЕДСЕДНИК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА

Владимир Захаријев

ПРИЛОГ

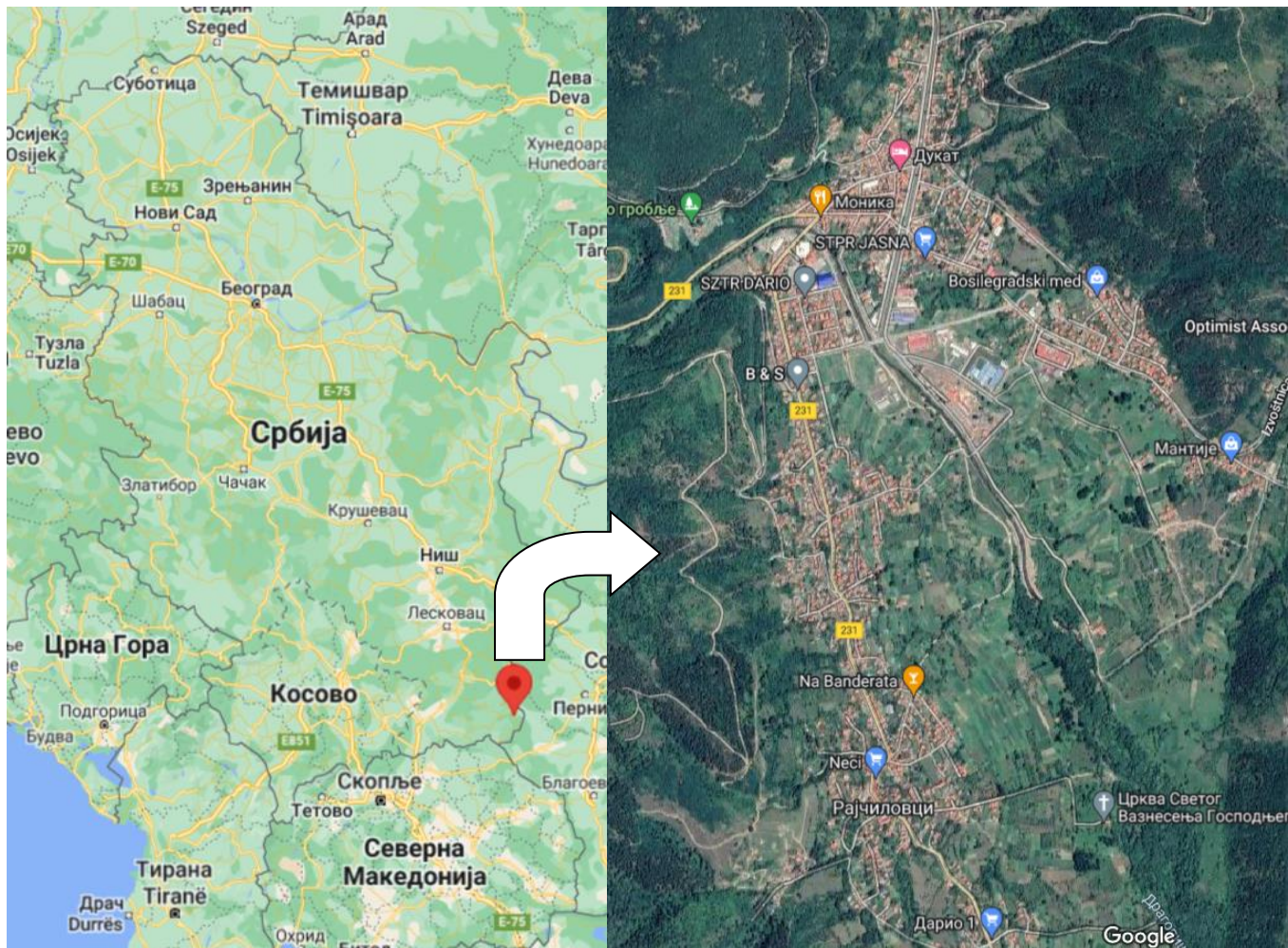
Макролокација и микролокација општине Босилеград

Макролокација

Општина Босилеград се налази у крајњем југоисточном делу Републике Србије, у Пчињском округу, уз бугарско-македонску границу. На северу се граничи са општином Сурдулица, на западу са општином Врање, на југозападу са општином Трговиште, на југу са Републиком Македонијом (у дужини од 9 km) и на истоку и југоистоку са Републиком Бугарском (у дужини од 54 km).

Општину Босилеград карактерише изразита пластичност рељефа са надморском висином од 670 m до 1922 m. Подручје Општине Босилеград протеже се од врха Мали Стрешер планине Варденик на северу до границе са Републиком Македонијом на југу, и од Бесне Кобиле на западу до Милевске планине на бугарској граници према истоку.

На територији општине Босилеград налази се урбани центар Босилеград који лежи у пространој котлини где се Божичка и Љубатска река спајају и теку као Драговиштица. Поред Босилеграда као општинског центра ту су још и 36 руралних насеља. Насеља су катастарски организована у 37 катастарских општина са 37 месних заједница.

Микролокација

Климатске карактеристике

На квалитет ваздуха једног подручја, поред концентрације загађујућих материја велики утицај имају метеоролошки елементи: стање ваздушног притиска, правац и брзина ветра, вртложна струјања, односно ветра, влажност ваздуха, присуство магле, количина падавина, температура ваздуха и температурне инверзије.

Мерна места и локација за узимање узорака

За праћење стања животне средине извршиће се узорковање

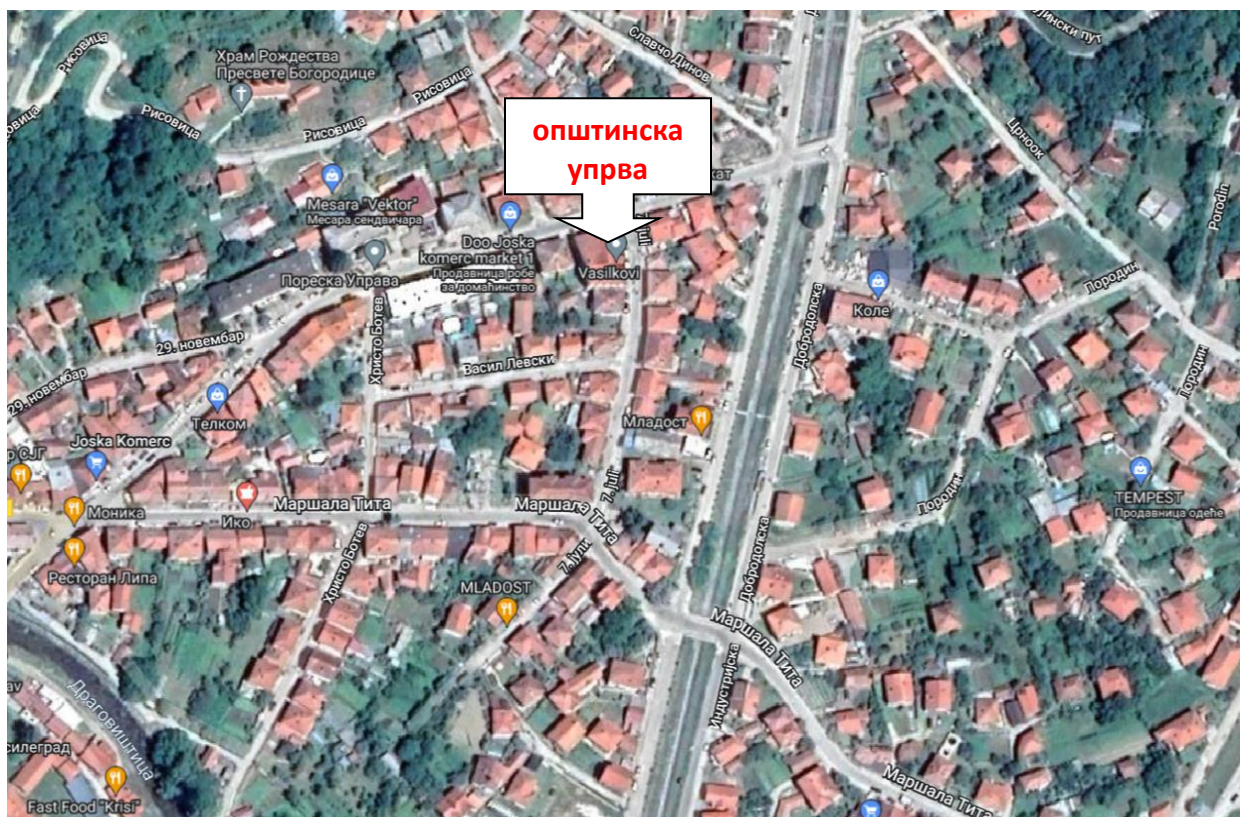
- PM10

56 дана у току 24h (осам недеља равномерно распоређених у току једне године).

Узорковање ће се вршити на 1 мерном месту и то:

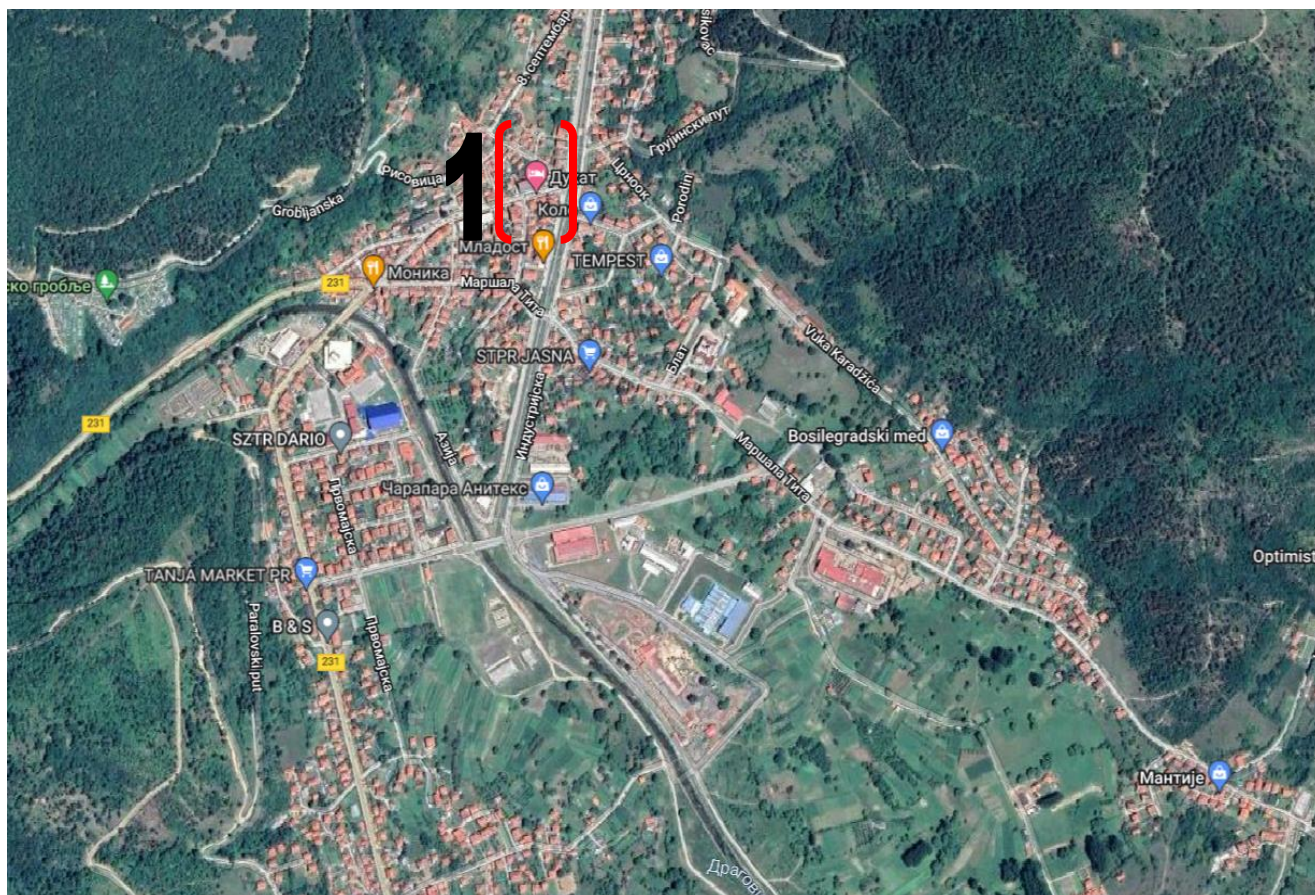
MM1 - Центар града, зграда општинске управе, ф (N) 42,501403; λ (E) 22,473305;

MM1 - Центар града ,зграда општинске управе

Уважавајући Програм контроле квалитета ваздуха на територији Општине Босилеград који се спроводи у складу са законском регулативом у циљу квалитетнијег управљања предложеним мерама за побољшање квалитета ваздуха и ослањајући се на поделу у Просторном плану Општине Босилеград, а за потребе праћења квалитета ваздуха, на територији Општине Босилеград обухваћена је урбана зона у којој ће се вршити мерење квалитета ваздуха са уцртаним положајем локације.

Слика 1 – Зоне битне за контролу квалитета ваздуха

Зона 1 (слика 1) је урбана зона која се поклапа са насељем Босилеград. У овој зони се налазе првенствено стамбени објекти, затим објекти од јавног значаја, као и занатски и продајни објекти. У овој зони је претежно заступљен путнички саобраћај.

Подаци о локалној мрежи за мониторинг квалитета ваздуха

Зона/агломерација у оквиру које се налази локална мрежа за мониторинг квалитета ваздуха

[illegible]

Подаци о локалној мрежи за мониторинг квалитета ваздуха

МАКРОЛОКАЦИЈА (табела се попуњава за свако мерно место)

Назив мерног места/станице

Зграда општинске управе босилеград -Ул.Георги Димитрова бр.82

Редни број	Питање	Одговор	Појашњење (у случају ако је потребно)
1.	Да ли су мерно место и локација за узимање узорак одређени тако да се врши мерење ширег обухвата око мерног места?	Да	
2.	Да ли је мерно место и локација за узимања узорка одређено тако да је узорак ваздуха репрезентативан за квалитет ваздуха на делу улице дужем од 100 m ? <u>Напомена</u> (попуњава се у случају када се прати загађење услед утицаја саобраћаја)		
3.	Да ли је мерно место и локација за узимања узорка одређено тако да је узорак ваздуха репрезентативан за квалитет ваздуха на најмање 250 × 250 m у индустријском подручју? <u>Напомена</u> (попуњава се у случају када се прати загађење услед утицаја индустрије)		
4.	Да ли је мерно место за узимање узорак постављено у најближој стамбеној зони у правцу дувања доминатног ветра од извора загађења и на довољној удаљености од саобраћајница? <u>Напомена</u> (попуњава се у случају ако је усисна цев намењена за узимање узорак ваздуха у сврху праћења утицаја индустрије)		

Подаци о локалној мрежи за мониторинг квалитета ваздуха

5.	Да ли су мерно место и локација за узимање узорака репрезентативни у односу на локације које нису у непосредној близини?	Да	
----	--	----	--

МИКРОЛОКАЦИЈА (табела се попуњава за свако мерно место)**Назив мерног места/станице****Зграда општинске управе Босилеград -Ул.Георги Димитрова бр.82**

Редни број	Питање	Одговор	Појашњење (у случају ако је потребно)
1.	Да ли је усисна цев за узимање узорака ваздуха на отвореном тако да омогућава слободно струјање ваздуха?	Да	
2.	Колика је удаљеност усисне цеви за узимање узорака ваздуха у односу на околне објекте?	20м	
3.	На којој је висини је постављена усисна цев за узимање узорака?	5м	
4.	Да ли је усисна цев за узимање узорака постављена у непосредној близини извора емисија?	Не	
5.	Да ли је издувна цев инструмента за узимање узорака постављена тако да се избегне поновно усисавање испуштеног ваздуха?	Да	
6.	На којој удаљености од ивице главних раскрсница и ивичњака је постављена усисна цев за узимање узорака?		

Подаци о локалној мрежи за мониторинг квалитета ваздуха

	<u>Напомена</u> (попуњава се у случају ако је уписна цев намењена за узимање узорака ваздуха у сврху праћења утицаја саобраћаја)		
7.	Да ли су приликом избора микролокација за фиксна мерења узети у обзир:		
а)	извори ометања?	Да	
б)	безбедност?	Да	
в)	приступ мерном месту?	Да	
г)	доступност електричне енергије и телефонских линија?	Да	
д)	видљивост мерног места у односу на околину?	Да	
ђ)	сигурност за јавност и техничко особље?	Да	
е)	могућност одређивања места за узимање узорака за различите загађујуће материје на истој локацији?	Да	
ж)	захтеви просторног планирања?	Да	

***Прилог допунити фотографијама мерног места (изглед мерног места-микролокација и макролокација мерног места).**

НАПОМЕНА: Након добијања сагласности Министарства и усвајања Програма од стране општинског већа Босилеград, биће извршен избор стручне организације, која је акредитована као лабораторија за испитивање квалитета ваздуха. Накнадно ће општина Босилеград доставити фотографије када буду постављени уређаји за мерење и изглед непосредног окружења мерног места.

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 353-01-00267/2023-03

Датум: 25.04.2023. године

Београд

На основу члана 15. став 4. Закона о заштити ваздуха („Службени гласник РС“, број 36/09, 10/13 и 26/2021-др. закон), чл. 6. став 1. и 39. став 1. тачка 4) Закона о министарствима („Службени гласник РС“, број 128/20 и 116/22), као и чл. 23. став 2. и 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), Министарство заштите животне средине, Сара Павков, државни секретар по решењу о овлашћењу број: 021-01-37/22-09 од 10.11.2022. године, даје

САГЛАСНОСТ
на

Програм контроле квалитета ваздуха

1. Даје се сагласност на Програм контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину.
2. Констатује се да је Програмом контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину, дефинисана локална мрежа за мониторинг квалитета ваздуха на територији општине Бољевац која се састоји од мреже мерних места за континуална фиксна, индикативна и наменска мерења квалитета ваздуха.
3. Обавезује се Општинска управа општине Босилеград да у складу са чланом 15. став 7. Закона о заштити ваздуха за реализацију мерења квалитета ваздуха према Програму контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину, ангажује овлашћено правно лице.
4. Обавезује се Општинска управа општине Босилеград да по ангажовању овлашћеног правног лица и опремању мерних места (*Зграда општинске управе Босилеград, ул. Георги Димитрова бр. 82, Босилеград*) опремом за мерење квалитета ваздуха, достави допуњен Прилог- Подаци о локалној мрежи за мониторинг квалитета ваздуха који је пратећи документ Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину.
5. Обавезује се Општинска управа општине Босилеград да у случају измене Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину, претходно прибави сагласност министарства надлежног за послове заштите животне средине.
6. Обавезује се Општинска управа општине Босилеград да податке о квалитету ваздуха добијене контролом квалитета ваздуха према Програму контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину, доставља Агенцији за заштиту животне средине Републике Србије и да ове податке учини доступним јавности и објави

их у средствима јавног информисања, електронским медијима, као и на својим веб-страницама, у складу са Законом о заштити ваздуха.

7. Укида се сагласност на Програм контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2022/2023. годину, број 353-01-01844/2/2022-03 од дана 15.08.2022. године.

О б р а з л о ж е њ е

Министарство заштите животне средине је дана 15.08.2022. године дало сагласност, број 353-01-01844/2/2022-03, Општинској управи општине Босилеград на Програм на контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2022/2023. годину којим је обухваћен период вршења мониторинга квалитета ваздуха од септембра 2022. године до децембра 2023. године.

Сагласност на Програм контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2022/2023. годину је дата у складу са чланом 15. став 4. Закона о заштити ваздуха којим је прописано да министарство надлежно за послове заштите животне средине даје сагласност на програм којим се успоставља локална мрежа мерних станица и/или мерних места за мониторинг квалитета ваздуха.

Општинска управа општине Босилеград, Служба заштите животне средине (у даљем тексту: Управа) обратила се Министарству заштите животне средине новим захтевом број 353-01-00267/2023-03 од дана 31.01.2023. године (Ваш број 501-98-6/2022 од дана 30.01.2023. године) ради прибављања сагласности на предлог Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину, којим се успоставља локална мрежа мерних места за праћење квалитета ваздуха на територији општине Босилеград, за период од 01.01.2023. године до 31.12.2023. године. Овим захтевом, Управа је обавестила Министарство заштите животне средине да због недостатка финансијских средстава више није у могућности да врши мерења у складу са Програмом контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2022/2023. годину, којим је дефинисано вршење континуалних, индикативних и наменских мерења квалитета ваздуха на два мерна места, и то: *Босилеград-Центар града* (мерење концентрације сумпор диоксида, азот диоксида и чађи – 24часовна мерења сваки дан током целе године), *Индустријско насеље Босилеград* (мерење концентрације сумпор диоксида, азот диоксида и чађи – 24часовна мерења сваки дан током целе године; укупних суспендованих честица – 56 дана, осам недеља равномерно распоређених током године; укупних таложних материја – 12 пута годишње, једном месечно у току године). Управа је, такође, навела да су вршена мерења у 2022. годину и да су сви параметри били у дозвољеним граничним вредностима. Из наведених разлога, Управа је навела да се определила да врши праћење концентрације само једне загађујуће материје у ваздуху – суспендованих PM_{10} честица која представља и највећи проблем на територији Републике Србије, на једном мерном месту: *Зграда општинске управе Босилеград, ул. Георги Димитрова бр. 82, Босилеград*. У вези с претходно наведеним, Управа је поднела Министарству заштите животне средине нови захтева за давање сагласности број 353-01-00267/2023-03 од дана 31.01.2023. године (Ваш број 501-98-6/2022 од дана 30.01.2023. године) на предлог Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину. Увидом у предлог Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину, утврђено је да је потребно извршити одређене измене и допуне, о чему је Управа обавештена путем електронске поште дана 21.04.2023. године, након чега је Управа доставила путем електронске поште дана

25.04.2023. године допуну захтева за давање сагласности број 353-01-00267/2023-03 од дана 25.04.2023. године (Ваш број 501-98-7/2022 од дана 25.04.2023. године) са изменама и допунама предлога Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину и коригованим Прилогом – Подаци о локалној мрежи за мониторинг квалитета ваздуха.

На основу члана 15. став 3. Закона о заштити ваздуха предвиђено је да се мониторинг квалитета ваздуха у локалној мрежи обавља према програму који за своју територију доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе, а који мора бити усклађен са програмом контроле квалитета ваздуха којим се успоставља државна мрежа.

Такође ставом 4. овог члана прописано је да министарство надлежно за послове заштите животне средине даје сагласност на програм којим се успоставља локална мрежа мерних станица и/или мерних места.

Сагласно члану 15. став 7. Закона о заштити ваздуха, Управа је у обавези да након прибављене сагласности министарства надлежног за послове заштите животне средине, за реализацију мерења квалитета ваздуха утврђених предлогом Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину број 353-01-00267/2023-03 од дана 25.04.2023. године, ангажује овлашћено правно лице које је акредитовано као лабораторија за испитивање, односно које поседује акредитоване методе мерења за загађујуће материје обухваћене предлогом Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину број 353-01-00267/2023-03 од дана 25.04.2023. године, и дозволу министарства надлежног за послове заштите животне средине за вршење мерења квалитета ваздуха - мерење нивоа загађујућих материја у ваздуху.

Увидом у предлог Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину, број 353-01-00267/2023-03 од дана 25.04.2023. године (Ваш број 501-98-7/2022 од дана 25.04.2023. године), утврђено је:

- да је исти у складу са Уредбом о утврђивању програма контроле квалитета ваздуха у државној мрежи („Сл. гласник РС“, број 58/11) као и Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС“, број 11/10, 75/10 и 63/13),

- да се предлогом Програма контроле квалитета ваздуха на територији општине Босилеград за 2023. годину у складу са чланом 15. став 2. Закона о заштити ваздуха, обезбеђује допунска мрежа мерних места која се састоји од укупно једног мерног места за индикативна мерења квалитета ваздуха, и то: *Зграда општинске управе Босилеград, ул. Георги Димитрова бр. 82, Босилеград* (мерење суспендованих PM_{10} честица – осам недеља равномерно распоређених током године, 56 дана (индикативна мерења)),

- да се за реализацију обезбеђују финансијска средства из буџета општине Босилеград,

- да се праћење квалитета ваздуха врши ради утврђивања нивоа загађености ваздуха и оцене утицаја загађеног ваздуха на здравље људи како би се предузеле потребне мере у циљу заштите здравља људи и животне средине,

па се даје сагласност као у диспозитиву.

Достављено:

- Општинској управи општине Босилеград, Служби заштите животне средине, ул. Георги Димитрова, бр.82, 17540 Босилеград

- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини, Министарство заштите животне средине, Др Ивана Рибара 91, Нови Београд
- Сектору за контролу квалитета и стање животне средине, Агенција за заштиту животне средине, ул. Руже Јовановића 27а, Београд
- Архиви

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Сара Павков
Сара Павков